

Aarteita

Teemu Lehtiniemi

Kultasirkku. Kuva: JARI PELTOMÄKI.

Linnut-vuosikirja peilaa suomalaista lintujen esiintymistä koskevaa seurantaa ja tutkimusta. On hieno nähdä kuinka tarkassa seurannassa osa uhanalaisista lajeistamme on. Aineistoja kerätään laajalla yhteistyöllä, jonka tuloksena artikkelit syntyvät.

Jotain taitaa jäädä kuitenkin myös julkaisematta. Huhuja erilaista aineistoista ja tutkimuksista, niiden mahdollisesta tai todennäköisestä julkaisemisesta, jopa tekijöistä kuuluu, mutta artikkeleja ei näy.

Nuorena innokkaana opiskelijana Terhi Tutkija aloitti keräämään aineistoa pulun pesimä- ja talvikannasta Suomen suurimmissa kaupungeissa. Tavoitteet olivat korkealla. Pesimäbiologiaa, erityisesti pesintöjen onnistumista ja syitä pesätuhoihin, seurattiin viitenä vuonna Hangosta Rovaniemelle. Myös talvisen ravinnon vaikutusta elossa säilymiseen selvitettiin.

Reino Rengastaja on puuseppä. Pedantti ja hiljainen mies. Joka vuosi Reino Rengastaja toteuttaa samat rutiinit: Ylläpitää ja tarkistaa vuodesta toiseen samoilla kohteilla sijaitsevat 1743 pönttöään. Keväällä ja kesällä Reino Rengastaja selvittää pesintöjen aloituspäivän, mittaa munat ja kirjaa ylös munamäärän ja poikaset. Syksyllä Reino

Rengastaja kirjaa pesämateriaalin 12-koh-taisen oman luokittelunsa avulla, tarkistaa pesinnän onnistumisen ja seuraa alkutalveen saakka varpuspölyjen varastojen koostumusta. Niin, ja koko ajan Reino Rengastaja rengastaa. On tehnyt niin samoilla pöntöillä 35 vuotta. Moni asia on muuttunut. Vuositaiset tulokset on kirjattu kauniilla käsialalla 48:an mustakantiseen vihkoon, jotka ovat kunniaapaikalla kirjahyllyssä.

Terhi Tutkija ja Reino Rengastaja ovat keränneet ainutlaatuisen aineiston, mutta tietäkö kukaan, mitä tutkimuksissa on selvinnyt? Ei tiedä.

Kukaan ei edes tiedä, missä Terhi Tutkija on nyt? Maailmanmeno; työ ja perhe veivät Terhi Tutkijan pois pulujen luota. Reino Rengastaja jatkaa sen sijaan omilla poluillaan.

Sekä Terhi että Reino ovat fiktiivisiä. Aineistot eivät.

Katsotaanpa pöytälaatikkoon, kirjahyllyyn, kovalevyille, mappiin, purkamattoon muuttolaatikkoon, takapuolen alle: vuosikymmenten aineisto varpusesta, heinätavista, harmaahaikarasta, pähkinähakista; harakan pesiminen ja kannanvaihtelut Kuortaneella; törmäpääsky-yhdyskuntien vaihtelu kuudella läheisellä sorakuopalla; harmaiden

lokkien kesäiset reissut; kurjen kuulumiset; kirjokertun katoamistempu; kultasirkun nousu ja tuho; vielä rantakurvit rannalla ruikuttavat; pesäkortit kertovat...

Meillä lintuharrastajilla ja –tutkijoilla, myös muilla kuin Terhi Tutkijalla ja Reino Rengastajalla, on aarteita. Aarteita, joiden ei saa antaa hautautua. Kymmenen tai 30 vuoden päästä on tuskin enempää aikaa aineiston käsittelylle tai kirjoittamiselle. Se aika pitäisi löytää nyt.

Jos omat taidot ja tiedot eivät riitä, kannattaisi kertoa aineistosta jollekin jolla riittää. Niin kannattaa tehdä myös, jos itseltä ei löydy riittävästi aikaa. Aarteiden ei saa antaa hautautua. Yhdessä, yhteistyöllä, jo sedimentoituvakin aineisto voidaan pelastaa. Luettavaksi ja sisäistettäväksi. Ihmeteltäväksi. Sovellettavaksi.

Linnut-vuosikirja on hyvä arkkunen monenlaisille aarteille. Arkku on rakennettu yhdessä, hyvällä yhteistyöllä. Yhteistyöllä, joka rakentuu aina Harri Harrastajista, Terhi Tutkijoista ja Reino Rengastajista maamme eturivin lintututkijoihin ja organisaatioihin saakka. Sitä pitää vaalia. Yhdessä - toisiamme kuunnellen ja kunnioittaen.